

تأثیر شیر حاوی آرتمیا ارومیانا و لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس بر الگوی لیپیدی سرم رت های تغذیه شده با غذای پرچرب

نویسنده‌گان:

علی قربانی رنجبری^{۱*}، محمدحسین مرحمتی زاده^۲، نازنین قربانی رنجبری^۱، زهراء قربانی رنجبری^۱، زمزم رضازاده^۱

- ۱- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کازرون، کازرون، ایران
- ۲- گروه بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون، کازرون، ایران

Pars Journal of Medical Sciences, Vol. 13, No.3, Fall 2015

چکیده:

مقدمه: هیپرلیپیدمی یک عامل بسیار مهم در بروز بیماری‌های قلبی-عروقی است. هدف از مطالعه حاضر بررسی تأثیر پودر آرتمیا ارومیانا روی میزان افزایش رشد باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس در شیر پروبیوتیک و تأثیر آن‌ها بر الگوی لیپیدی سرم در رت‌های تغذیه شده با غذای پرچرب بود.

روش کار: برای تعیین تأثیر دوز‌های مختلف آرتمیا ارومیانا (۰٪، ۲٪، ۳٪) روی رشد باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس در شیر، ۰/۳۳ گرم از باکتری لیوفیلیزه لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس به طور جداگانه به یک لیتر شیر کم‌چرب استریلیزه اضافه شد. در تحقیق حاضر، ۶۰ سر رت نر نزد ویستار به شش گروه ده‌تایی تقسیم و به مدت ۶۰ روز مورد تیمار با دوز‌های مختلف شیر پروبیوتیک حاوی آرتمیا ارومیانا قرار گرفتند. از تمام گروه‌ها در روز پایانی آزمایش به منظور اندازه‌گیری میزان کلسترول، تری‌گلیسرید، کلسترول با چگالی پایین و کلسترول با چگالی بالا خون گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد افزایش غلظت آرتمیا ارومیانا اثر مثبت روی رشد باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس در شیر پروبیوتیکی دارد. همچنین گروه دریافت کننده ۳٪ پودر آرتمیا ارومیانا کمترین میزان کلسترول، تری‌گلیسرید، کلسترول با چگالی پایین و بیشترین میزان کلسترول با چگالی بالا را داشت.

نتیجه‌گیری: در مجموع می‌توان گفت آرتمیا ارومیانا موجب رشد باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس در شیر می‌شود. همچنین مصرف روزانه و طولانی مدت دوز‌های مختلف شیر آرتمیا ارومیانا و لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس از طریق کاهش کلسترول، تری‌گلیسرید، کلسترول با چگالی پایین و افزایش کلسترول با چگالی بالا، الگوی لیپیدی سرم را بهبود می‌بخشد.

واژگان کلیدی: آرتمیا ارومیانا، لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس، الگوی لیپیدی، پروبیوتیک

Par J Med Sci 2015;13(3):31-36

مقدمه:

بیماری‌های عروق کرنر قلب مؤثر است [۲]. از طرفی با توجه به مطالعه انجام شده در این زمینه، افزایش تری‌گلیسرید، کلسترول تام، کلسترول با چگالی پایین و کاهش کلسترول با چگالی بالا در خون از عوامل مهم در بروز بیماری‌های قلبی و عروقی هستند [۳]. استفاده از داروهای پایین آورنده چربی خون تنها روش درمان این بیماری‌ها در طی سال‌های گذشته بوده است که استعمال آن‌ها در زنان باردار و نیز افراد مبتلا به نارسایی‌های کبدی و یا کلیوی بسیار خطرناک است و حتی در

با وجود پیشرفت‌های قابل توجهی که در سال‌های اخیر در کاهش میزان مرگ‌ومیر ناشی از بیماری‌های قلبی-عروقی رخداده است، هنوز این گروه از بیماری‌ها نخستین علت مرگ‌ومیر در بسیاری از کشورها محسوب می‌شوند [۱، ۲ و ۳]. هیپرلیپیدمی عامل خطرزای اصلی بیماری‌های قلبی-عروقی و از مشکلات شایع جامعه است که نه تنها به روش مستقیم بلکه به طور غیرمستقیم از طریق تحریک رادیکال‌های آزاد اکسیژن، در پیشرفت تشکیل پلاک‌های اسکلروزی و در نتیجه

* نویسنده مسئول، نشانی: کازرون، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، دانشگاه آزاد اسلامی، پست الکترونیک: تلفن تماس:

پست الکترونیک:

دربافت: ۱۳۹۴/۲/۸

اصلاح:

پذیرش: ۱۳۹۴/۹/۲

روز یکبار جهت شمارش میکروب‌ها به روش شمارش مستقیم مورد ارزیابی قرار گرفتند [۹]. پس از ده روز شیرها از نظر ویژگی‌های حسی ارزیابی شدند. ارزیابی حسی از طریق توزیع پرسشنامه در یک جمعیت ۵۰ نفری انجام شد که در خصوص هر کدام از عوامل عطر، بو، طعم، مزه و قوام در چهار سطح خیلی خوب، خوب، متوسط و ضعیف مورد سؤال قرار گرفتند. داده‌های حاصل از پرسشنامه با آمار توصیفی و به کمک نرم‌افزار SPSS ۱۷ تحلیل شدند.

در این مطالعه تجربی، تعداد ۶۰ رت که از نظر ساختار فیزیولوژیکی و شرایط محیطی وضعیت مشابهی داشتند از مرکز نگهداری حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون تهیه شد. رت‌های بالغ هم سن (۴۵ روزه)، هم‌جنس (نر)، هم‌وزن (۲۰۰-۲۲۰ گرم) بودند و در شرایط محیطی و تغذیه‌ای یکسان از نظر دما، رطوبت، نور، بسترهای آب و خوارک نگهداری شدند. برای انجام تحقیق، رت‌ها به طور تصادفی به شش گروه دهتایی شامل گروه کنترل بدون مصرف غذای چرب، گروه شاهد ۱ (دریافت‌کننده غذای چرب و شیر)، گروه شاهد ۲ (دریافت‌کننده غذای چرب و شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس)، گروه‌های تجربی ۱، ۲ و ۳ (دریافت‌کننده به ترتیب غذای چرب به همراه شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس، ۱، ۲ و ۳ درصد آرتمیا رومیانا) تقسیم شدند. به‌تمامی گروه‌های مورد آزمایش به‌جز گروه ۱ (گروه کنترل) غذای پرچرب تهیه شده از پلت و چربی حیوانی با نسبت ۳ به ۱، طی مدت ۶۰ روز داده شد. مقدار جیره شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و آرتمیا رومیانا برای هر رت روزانه به مقدار ۳۰ میلی‌لیتر بود. در پایان دوره آزمایش، از همه رت‌ها خون‌گیری به عمل آمد. برای این کار ابتدا رت‌ها درون استوانه آگشته به اتر بی‌هوش شدند و با پرش در دو طرف جناغ سینه و نمایان شدن قلب، خون‌گیری به‌صورت مستقیم از قلب انجام گرفت.

سرم نمونه خون‌های گرفته شده در دستگاه سانتریفوژ با دور ۳۵۰۰ به مدت ۱۰ دقیقه جدا و با استفاده از کیت‌های اندازه‌گیری کلسترول تام و تری گلیسیرید (ساخت کارخانه زیست‌شیمی)، کلسترول با چگالی بالا (ساخت کارخانه پارس آزمون) به‌وسیله دستگاه اسپکتروفوتومتر بیوپیو، مدل S1 ۲۰۰۰ (ساخت انگلیس) تحلیل شدند. مقدار کلسترول با چگالی پایین از رابطه فریدوابل [۱۲] محاسبه شد. داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۷ و آزمون آماری تحلیل واریانس در سطح معناداری $p < 0.05$ مورد بررسی قرار گرفتند [۱۳]. نرمال بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کلمگروف-اسمیرونف بررسی شد.

افراد سالم نیز با مشکلاتی از جمله دردهای شکمی، واکنش‌های آلرژیک، ریزش مو، سرد رد، تحلیل سلول‌های عضلانی و تقلیل قدرت جنسی همراه است. به طور مثال، در مورد داروی آنتوم ایجاد آلرژی، ژنوتوكسیتی و جهش گزارش شده است و برای داروی ژنوتوكسیتی نیز عوارض گوارشی به صورت اسهال، بیوست و نفخ و در درازمدت تشکیل سنگ‌های صفوایی و میوپاتی گزارش شده است [۲، ۳ و ۴-۵]. به نظر می‌رسد اصلاح نوع رژیم غذایی راهی مناسب و کم خطر برای کاهش چربی خون باشد. مطالعات تعدادی از پژوهشگران روی حیوانات آزمایشگاهی و انسان نشان می‌دهد که استفاده از غذاهای حاوی سوبوهای خاص باکتری‌های مفید تحت عنوان پروبیوتیک می‌تواند در کاهش چربی خون مؤثر باشد [۶]. در این بین، فرآورده‌های شیری فرآوری شده با پروبیوتیک‌ها از اهمیت زیادی در ارتقا سلامت برخوردارند [۷]. برای نمونه، مصرف ماست به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مواد غذایی لبنی تخمیر شده با توجه به فواید سلامتی بخش آن در طول سال‌ها افزایش یافته است [۸]. از اثرات سلامت بخش پروبیوتیک‌ها می‌توان به خواص ضد‌جهش‌زایی و ضد سلطانی، تقویت و تنظیم سیستم ایمنی، خواص ضد میکروبی، کاهش کلسترول سرم، بهبود عدم تحمل لاكتوز و افزایش ارزش تغذیه‌ای اشاره کرد [۹]. آرتمیا ماده غذایی بالرتبه ای است که دارای پراکنش وسیعی در پنج قاره است و دریاچه ارومیه با گونه Artemia urmiana بزرگ‌ترین زیستگاه آرتمیا در جهان است [۱۰]. آرتمیا دارای ترکیباتی نظیر اسیدهای چرب، پروتئین و چربی زرد است [۱۱]. هدف از انجام پژوهش حاضر، مطالعه تأثیر پودر آرتمیا رومیانا روی افزایش رشد باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس در شیر پروبیوتیک و تأثیر آن‌ها بر الگوی لیپیدی سرم در رت‌های تغذیه‌شده با غذای پرچرب بود.

روش کار:

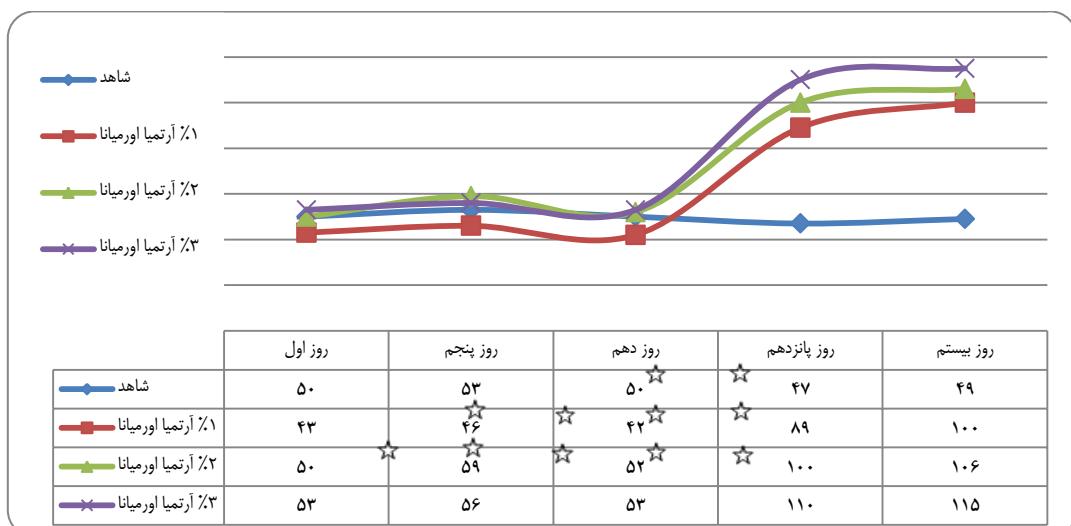
به منظور تولید شیر حاوی باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس به چهار ظرف حاوی یک لیتر شیر کم‌چرب استریلیزه ۱ درصد چربی به‌عنوان چهار گروه مورد بررسی، مقدار ۰.۳۳ گرم باکتری لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس اضافه شد. در ادامه به ظرف‌ها به ترتیب صفر درصد (شاهد)، ۱، ۲ و ۳ درصد پودر آرتمیا اورمیانا افزوده شد. تمامی ظرف‌ها در دمای ۳۸ درجه سانتی‌گراد گرمخانه گذاری شدند. تقریباً هر دو ساعت یکبار آزمون اسیدیتیه تا رسیدن به اسیدیتیه ۴۲ درجه دورنیک انجام گرفت. پس از رسیدن اسیدیتیه نمونه‌ها به ۴۲ درجه دورنیک، نمونه‌ها از گرمخانه خارج و به یخچال با دمای ۲ درجه سانتی‌گراد انتقال داده شدند. شیر پروبیوتیکی تولید شده هر پنج

یافته ها:

بالای سرمی رت های آزمایشگاهی را نشان می دهد. همان طور که دیده می شود در تمامی گروه های تجربی با کاهش معنادار میزان کلسترول، تری گلیسیرید و کلسترول با چگالی پایین و افزایش کلسترول با چگالی بالا سرمی رت های آزمایشگاهی همراه است ($P < 0.05$). در ارزیابی کشت میکروبی، باکتری لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس روی محیط آگار رشد خوبی داشتند. با بررسی نتایج مشخص شد که افزایش غلظت آرتمیا ارومیانا روی رشد این باکتری در شیر پروبیوتیکی اثر مثبت دارد (جدول ۳).

اسیدیته برحسب درجه دورنیک در شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و 3% آرتمیا ارومیانا طی گرمخانه گذاری در روزهای ۱۵ و ۲۰ بیشترین میزان را نشان داد ($P < 0.05$) (جدول ۱). همچنین شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و 1% آرتمیا ارومیانا بهترین طعم و رنگ را در ارزیابی حسی داشت. جدول ۲ تأثیر شیر پروبیوتیکی (شاهد) با شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و آرتمیا ارومیانا بر میزان کلسترول، تری گلیسیرید، کلسترول با چگالی پایین و کلسترول با چگالی

جدول ۱: تغییرات میزان اسیدیته شیر (برحسب درجه دورنیک) در مدت زمان گرمخانه گذاری با استفاده از کشت لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس

* بیانگر وجود افزایش معنادار اسیدیته در گروه های علامت گذاری شده نسبت به گروه شاهد در سطح $P < 0.05$ است.

جدول ۲: مقایسه میانگین کلسترول تام، تری گلیسیرید، کلسترول با چگالی پایین و کلسترول با چگالی بالا در گروه های مورد بررسی (نتایج به صورت میانگین $\pm$ انحراف معیار ($n=10$) بیان شده اند).

گروه ها	متغیرها			
	HDL-C (mg/dl) Mean $\pm$ SD	LDL-C (mg/dl) Mean $\pm$ SD	TG (mg/dl) Mean $\pm$ SD	کلسترول تام (mg/dl)
گروه کنترل بدون غذای پرچرب	۷۳/۳۹ $\pm$ ۳/۲	۷۸/۸۵ $\pm$ ۵/۶	۴۹/۸۵ $\pm$ ۳/۲	۱۲۹/۳۱ $\pm$ ۴/۳
دریافت کننده غذای پرچرب و شیر	۴۰/۱۲ $\pm$ ۲/۲۰	۱۲۸/۲۵ $\pm$ ۴/۳	۵۲/۸۹ $\pm$ ۳/۴	۱۸۰/۶۹ $\pm$ ۳/۹
شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس	۴۲/۵ $\pm$ ۴/۴*	۷۶/۵ $\pm$ ۳/۲*	۴۳/۳ $\pm$ ۳/۴*	۱۸۳/۳ $\pm$ ۲/۲*
شیر حاوی آرتمیا ۱%	۴۳/۲۱ $\pm$ ۳/۱*	۷۷/۴۸ $\pm$ ۲/۳*	۴۶/۲ $\pm$ ۴/۲*	۱۴۰/۲ $\pm$ ۲/۳*
شیر حاوی آرتمیا ۲%	۴۵/۲ $\pm$ ۳/۵*	۷۶/۸ $\pm$ ۳/۵*	۴۱/۳۲ $\pm$ ۳/۲*	۱۳۲/۳ $\pm$ ۲/۸*
شیر حاوی آرتمیا ۳%	۴۹ $\pm$ ۶۵/۱*	۷۳/۳ $\pm$ ۳/۸*	۴۰/۱۲ $\pm$ ۳/۳*	۱۲۷/۲ $\pm$ ۳/۱۵*

بیانگر وجود کاهش معنی دار (کلسترول تام، تری گلیسیرید و کلسترول با چگالی پایین) و افزایش کلسترول با چگالی بالا گروه علامت گذاری شده نسبت به گروه کنترل ۲ در سطح $P < 0.05$ است.

جدول ۳: بررسی رشد میکروب‌ها در شیر لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس حاوی آرتمیالارومیانا

شیر و آرتمیا	روز ۱	روز ۵	روز ۱۰	روز ۱۵	روز ۲۰	روز ۲۵
%۰	34×10^{10}	9×10^{10}	14×10^{10}	31×10^{10}	34×10^{10}	34×10^{10}
%۱	21×10^{10}	18×10^{10}	42×10^{10}	26×10^{10}	39×10^{10}	39×10^{10}
%۲	24×10^{10}	19×10^{10}	22×10^{10}	29×10^{10}	22×10^{10}	29×10^{10}
%۳	41×10^{10}	22×10^{10}	26×10^{10}	29×10^{10}	46×10^{10}	46×10^{10}

مجموع ۲۱ گونه لاکتوباسیلوس ها و بیفیدوباتکتریم های جداشده از مدفع نوجوانان و جوانان، شش گونه قادر به حذف کلسترول از محیط کشت در شرایط آزمایشگاهی هستند [۱۷]. مطالعه آشار در سال ۲۰۰۰ روی ۲۷ نفر هیپرلیپیدمیک نشان داد مصرف روزانه ۲۰۰ میلی لیتر شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس به مدت ۲۰ روز تأثیر معناداری در کاهش کلسترول تام سرمی داشته است [۱۸]. در مطالعه‌ای که توسط پارک و همکارانش در سال ۲۰۰۷ روی ۳۶ موش رت انجام دادند، مشخص شد تغذیه حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس ATCC ۴۳۱۲۱، کلسترول تام سرمی را به میزان ۲۵ درصد کاهش می‌دهد، ولی کلسترول بافت کبدی را تعییر نمی‌دهد [۱۹]. چیو و همکاران در سال ۲۰۰۶ نیز طی مطالعه‌ای دریافتند که شیر تخمیر شده با سه گونه لاکتوباسیلوس، میزان چربی سرم و کبد همسرت‌های تغذیه‌شده با جیره غذایی پرچرب را به ترتیب در حدود $30/1$ درصد و $13/4$ درصد کاهش می‌دهد [۲۰].

نتیجه‌گیری:

به طور کلی، با توجه به نتایج مطالعه حاضر و دیگر پژوهش‌های انجام شده، می‌توان گفت که مصرف شیر حاوی باکتری پروبیوتیک لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس به همراه آرتمیالارومیانا از طریق کاهش کلسترول تام، تری گلیسیرید، کلسترول با چگالی پایین و افزایش کلسترول با چگالی بالا گلگوی لیپیدی سرم را بهبود بخشدیده و می‌تواند ماده غذایی خوبی باشد. بدون شک تعمیم نتایج این تحقیق به جامعه انسانی به مطالعات وسیع و تخصصی روی این ماده غذایی نیاز دارد.

تشکر و قدردانی:

مقاله حاضر، حاصل طرح پژوهشی مصوب باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان با کد طرح: ۹۲۲۴۵ است. نویسنده‌گان این مقاله از معاونت پژوهشی واحد دانشگاهی تشکر و قدردانی به عمل می‌آورند.

تعارض منافع:

نویسنده‌گان هیچ گونه تعارض منافع با توجه به تالیف یا انتشار مقاله اعلام نکرده‌اند.

بحث:

نتایج مطالعه حاضر نشان داد اسیدیتیه بر حسب درجه دورنیک در شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس با افزایش میزان آرتمیالارومیانا طی گرمخانه گذاری افزایش می‌یابد. باکتری‌های پروبیوتیکی برای ایجاد خواص خود در بدن فرد مصرف کننده مواد غذایی، باید به میزان حداقل 10^7 CFU.ml⁻¹ در گرم و به صورت زنده وجود داشته باشد [۱۴]. در شمارش مستقیم میکروبی، در مجموع باکتری‌های شمارش شده در روز اول و بیستم در غلاظت 3% از بقیه غلظتها بیشتر بود. در این تحقیق میزان باکتری 10^{10} CFU.ml⁻¹ میکروب و تعداد کلنی‌ها در شمارش روی محیط آگار 10^7 CFU.ml⁻¹ میکروب بود. با توجه به اثبات اثر بازدارندگی و کشنندگی pH های pH میکروبی، در این تحقیق اثبات این اثر بازدارندگی و کشنندگی pH میکروبی است. این میزان باکتری می‌تواند ماندگاری محصول و افزایش فرایند تخمیر که باعث کاهش pH می‌شود، باشد [۱۵]. در ارزیابی حسی شیر حاوی آرتمیالارومیانا و باکتری پروبیوتیک، بین رنگ و طعم شیرهای مورد بررسی تفاوت معناداری وجود داشت ($p < 0.05$) و شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و آرتمیالارومیانا بهترین طعم و رنگ را در ارزیابی حسی داشت. اگرچه اساس فرآورده‌های پروبیوتیک خاصیت دارویی (قابلیت زیستی) آن‌ها است، اما خواص حسی این فرآورده‌ها نیز جایگاه پر اهمیت دارند. به عبارت دیگر، امتیاز مصرف پروبیوتیک‌ها به شکل ماده غذایی و نه به عنوان دارو، برخورداری از خواص حسی آن‌ها است. [۱۵]. رژیم‌های غذایی پرچرب با تولید مقدار زیاد رادیکال‌ها در بافت، سبب افزایش رادیکال‌های سرم و در نتیجه افزایش کلسترول تام، تری گلیسیرید و کلسترول با چگالی پایین و کاهش کلسترول با چگالی بالا می‌شوند که یکی از عاقب آن‌ها ابتلا به بیماری‌های کرنری قلب است [۱۶]. همچنین نتایج مطالعه حاضر نشان داد که مصرف روزانه و طولانی مدت شیر حاوی لاکتوباسیلوس اسیدوفیلوس و آرتمیالارومیانا میانگین کلسترول تام سرمی، تری گلیسیرید و کلسترول با چگالی پایین را به طور معناداری کاهش $(p < 0.05)$ و میانگین کلسترول با چگالی بالا را افزایش می‌دهد ($p < 0.05$). مطالعات زاهو در سال ۲۰۰۵ نشان داد که از

References:

- 1.Krist P, Burns JH. Cardiovascular nutrition. 1st ed, USA and ADA 1998: 3-4.
- 2.Prasad K. Hypercholesterolemia and ant atherosclerotic effect of flax lignin complex isolated from flaxseed. *Atherosclerosis* 2005; 179:269-75.
- 3.Li JZ, Chen ML, Wang S, et al. Apparent protective effect of high density lipoprotein against coronary heart disease in the elderly. *Chinese Med J-Peking* 2004; 117(4):511-5.
- 4.Fleming T. PDR for herbal medicines from medical economics company. New Jersy, USA 2000: 252-253.
- 5.Fukuoka M, Yoshihira K, Natori S, et al. Characterization of mutagenic principles and carcinogenicity of dill weed and seeds. *J Pharmacobiodyn* 1980; 3: 236-244.
- 6.Richardson D. Probiotics and product innovation. *Nutr Food Sci* 1996; 96(4): 27-33.
- 7.Ferdowsifard M, Fazeli M, Samadi N, et al. The stability of fermrnted and Nom-fermented probiotic milk produced by three species of Autochthonous Lactobacillus. *Food Technol Nutr* 2011; 8 (4): 13-20.
- 8.Ershidat O, Mazahreh AS. Probiotics bacteria in fermented dairy products. *Pakistan J Natr* 2009; 8 (7): 1107- 1113.
- 9.Marhamatizadeh MH, Shahriyarpoor MS , Rezazadeh S. Effect of chamomile essence on the growth of probiotic bacteria, *Bifidobacterium bifidum* and *Lactobacillus acidophilus* in milk and yoghurt. *Global vet* 2012; 8(6): 605-611.
10. Abatzopoulos THJ, Beardmore JA, Clegg JS ,et al. Artemia:Basic and Applied Biology.Kluwer Acad Publishers 2002; 255-285
11. Leger P, Naessens E ,Sorgeloos P. International study on artemia Techniques to manipulate the fatty acid profile in Artemia nauplii and the effect on its nutritional effectiveness for marine crustacean mysidopsis bahia.Artemia research and its applications.Universa press,Wetteren.Belgium 1987: 411-424.
12. Rifan N, Backorik PS, Albers JJ. Lipids, lipoprotein and apo lipoproteins in: Burtis CA, Ashwood ER (eds), *Tietz Text of clinical chemistry*. 3rd ed. Philadelphia: W.B. Saunders; 1999:843.
13. Norusis MY. SPSS for Windows Base System User's Guide Release 6.0.1st edn ,(SPSS Inc Michigan) 1993; 281-290.
14. Marhamatizadeh MH,Afrosabi S,Rezazadeh S,et al. Effect of spearmint on the growth of *Lactobacillus acidophilus* and *Bifidobacteriumbifidum* in probiotic milk and yogurt. *African J of Food Sci* 2011; 5(13):747-753.
15. Marhamatizadeh MH, Jafari F,Rezazadeh S, et al. Effects of Dill Extract (*Anethumgraveolens* L.) on Growth and Survival of *Lactobacillus acidophilus* and *Bifidobacteriumbifidum* in Probiotic Milk and Yoghurt. IDOSI Publications, Global Vet 2012; 9 (3): 252-257.
16. Lee YM, Choi JS, Kim MH, et al. Effects of dietary genistein on hepatic lipid metabolism and mitochondrial function in mice fed high-fat diets . *Nutr* 2006; 22: 956-964.
17. Zhao JR, Yahg H. Progress in the effect of probiotics on cholesterol and its mechanism. *Wei. Sheng. Wuxue. Bao* 2005; 52(2):315-319.
18. Ashar MN , Prajapati JB. Verification of hypocholesterolemic effect of fermented milk on human subjects with different cholesterol levels. *Folia Microbiol (Praha)* 2000; 45(3): 263-8.
19. Park, Y.H., Kim, J.G., Shin, Y.W., Kim, S.H. and Whang, K.y. Effect of dietary inclusion of *Lactobacillus acidophilus* ATCC43121 on cholesterol metabolism in rats. *J Microbiol Biotech* 2007; 17(4):655-662.
20. Chiu CH, Lu TY, Tseng YY and Pan TM. The effects of lactobacillus-fermented milk on lipid metabolism in hamsters fed on high-cholesterol diet. *Microbial. Biotechnol* 2006; 71(2).20:238-45.

The effect of consuming milk containing Artemia urmiana and Lactobacillus acidophilus on serum lipid profiles in rats fed with high-fat diet

Ghorbani Ranjbary A^{1*}, Marhematzadeh M.H², Ghorbani Ranjbary N¹
Ghorbani Ranjbary Z¹, Rezazadeh Z¹

Received: 4/28/2015

Revised: 10/8/2015

Accepted: 11/23/2015

1. Young Researchers and Elite Club, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran.
2. Dept. of Food Hygiene, Veterinary Faculty, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran

Pars Journal of Medical Sciences, Vol. 13, No.3, Fall 2015

Par J Med Sci 2015;13(3):31-36

Abstract

Introduction:

Hyperlipidemia is one of the crucial factors in the occurrence of cardiovascular diseases. The present study aimed to examine the effect of Artemia urmiana on Lactobacillus acidophilus growth in probiotic milk and their effect on serum lipid profiles in rats fed with high fat diet.

Materials and Methods:

To determine effects of different doses (0%, 1%, 2%, 3%) of Artemia urmiana on growth of probiotic bacteria Lactobacillus acidophilus, 0.33 g of lyophilized Lactobacillus acidophilus was separately added to one liter of sterilized low fat milk. Sixty male Wistar rats were then divided into 6 groups of 10, and were fed with different doses of probiotic milk containing Artemia urmiana for 60 days. Blood samples were taken from all the groups at the end of day 60 to measure cholesterol, triglyceride, LDL-C and HDL-C.

Results:

The study results indicated that the increasing concentration of Artemia urmiana has a positive effect on the growth Lactobacillus acidophilus in milk probiotic. Also groups receiving 3 percent of Artemia urmiana powder had the lowest serum cholesterol and the highest serum triglyceride levels.

Conclusion:

Overall Artemia urmiana was found effective on the growth of probiotic Lactobacillus acidophilus in milk. Daily consumption of different doses of Artemia urmiana and lactobacillus acidophilus in milk can improve serum lipid profile through reduction of cholesterol, triglycerides, LDL-C and increasing HDL-C levels.

Keywords: Artemia urmiana, Lactobacillus acidophilus, Lipid profile, Probiotic

* Corresponding author, Email: